

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1969

N:o 49

Innehåll: Nr 49. Landskapsförordning angående ändring av motorfordonsförordningen för landskapet Åland.

Nr 49.

LANDSKAPSFÖRORDNING

angående ändring av motorfordonsförordningen för landskapet Åland.

Utfärdad efter inhämtande av Ålandsdelegationens utlåtande, den 25 juli 1969.

Med stöd av 88 § landskapslagen den 4 december 1958 om motorfordon i landskapet Åland (25/58) upphävas i motorfordonsförordningen för landskapet Åland av den 10 november 1960 (27/60), 6 § 4 mom., 10 § 1 mom. c) punkten, 33 § 1 mom. i) punkten och 52 § ändras i förordningen 1 § 1 och 2 mom., 4 § 2 mom., 5 §, 6 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 2 mom., 8 och 9 §§, 10 § 1 mom. a), b) och d) punkterna, 2 mom. a) och b) punkterna 3 mom. c) punkten, 17 §, 1 och 4 mom., 18 och 20 §§, 23 § 3 mom., 33 § 1 mom., e), f) och g) punkterna, 34 § 1 mom. d), e) och f) punkterna, 3 mom., 35 § 2 mom., 38 § 1 mom. d) och g) punkterna samt 4 mom., 41 § 1 mom. b) och d) punkterna samt 2 mom., 43 § 1 mom. c), d) och e) punkterna, 44 §, 46 § 1 och 2 mom., 50 § 2 mom., 55 § 2 mom. d) punkten, 56 §, 57 § 2 och 3 mom. samt 60 § 1, 2 och 5 punkterna, av dessa lagrum 23 § sådan den lyder i landskapsförordningen den 13 december 1966 (54/66), samt fogas till 2 § ett nytt 4 mom., till 3 § ett nytt 2 a mom., till 10 § 3 mom., nya d), e) och f) punkter samt nya 5 och 6 mom., till 16 § ett nytt 3 a mom., till 17 § ett nytt 7 mom., till 34 § nya 4, 5 och 6 mom., till 36 § ett nytt 5 mom. till 38 § 1 mom. nya h) och i) punkter samt till 43 § 1 mom. nya f) g) och h) punkter och till 57 § ett nytt 4 mom. ävensom till förordningen en ny 31 a §, såsom följer:

1 §.

1. Såsom brandbil må, förutom för detta

ändamål särskilt konstruerad bil, betecknas med eldsläcknings- eller räddningsmateriel utrustad last- och paketbil samt personbil, som äges av brandkår. Brandbil skall vara helt rödmålad och försedd med ägarens namn eller, om denne är kommun, dess vapen.

2. Såsom ambulansbil må betecknas endast av landskapsläkaren för ändamålet godkänd bil, som uppfyller för ambulans i riket gällande fordringar.

2 §.

4. I bil där framaxelns eller flera framaxlars sammanlagda axeltryck överstiger 5.2 ton skall styrinrättningen vara försedd med servoanordning.

3 §.

2a. I bromsarna må användas endast sådana reglerings- och säkerhetsanordningar, vilka bilens tillverkare ursprungligen installerat i dem eller på av denne bestämda villkor godkänts för senare installation och vilka icke äventyra bromsarnas normala funktion. Genom en manuell reglerbar anordning, avsedd att användas av föraren, må härvid framhjulens bromseffekt minskas med högst 50 procent. Regleringsanordningens manöverspak skall anbringas på en

synlig plats och förses med tydliga anvisningar.

4 §.

2. Vågrätt monterat avgasrör må mynna ut under karosseriet endast på lastbil med öppet flak. På annan bil skall röret dragas, baktill på bilen eller på dess vänstra sida riktat snett bakåt, ända till karosseriets kant. Är avgasröret riktat uppåt, skall det mynna ut i nivå med karosseriets eller åtminstone styrhyttens högsta punkt.

5 §.

1. Framtill på bil skola finnas två strålkastare med minst 125 millimeters diameter på en höjd av 0,60—1,10 meter över marken och med ett avstånd av minst 0,60 meter mellan innerkanterna av deras lysande ytor. I dem skola användas lyktor med fjärrljus samt för högertrafik avsedda asymmetriska närljus, och skola lyktorna vara överensstämmande med gällande internationella avtal och försedda med en beteckning, angivande att de äro godkända, i form av bokstaven E, omgiven av en ring.

2. Utöver de i 1 mom. nämnda strålkastarna får på bil finnas två, innanför eller nedanför dessa anbragta strålkastare med fjärrljus eller till ett godkänt fyrljussystem hörande andra fjärrljus. Strålkastarna skola kasta vitt eller ljusgult sken.

3. Fjärrljusen skola belysa vägen tillräckligt minst 100 meter framåt och närljusen minst 40 meter.

4. Strålkastarna skola vara riktade så, att de icke ens då bilen är belastad, med påkopplade närljus avgiva annat bländande ljus ovanom horisontalplanet mittigenom dem än vad som beror på deras asymmetri.

5. I bil skall framför föraren finnas ett signalljus, som anger fjärrljusens funktion.

6 §.

1. Framtill på bil skola finnas två vita parkeringsljus på högst 0,40 meters avstånd från längsgående vertikallplanet vid bilens största bredd samt högst 0,40—1,25 meter eller, om synnerliga skäl det kräva, högst 1,50 meter över marken. Parkeringsljusen skola vara kopplade så, att de fungera även när fjärr- eller närljusen äro påkopplade.

2. Parkeringsljusen skola synas minst 300

meter framför bilen och lampornas effekt skall vara 4—10 watt.

7 §.

1. Baktill på bil skall på vardera sidan finnas minst ett rött bakljus. Bakljus eller det yttersta av dem skall vara på högst 0,40 meters avstånd från längsgående vertikallplanet vid bilens största bredd och 0,40—1,90 meter över marken. Bakljusens antal bör vara jämnt.

2. Bakljusen skola i allmänhet anbringas på högst 1,00 meters avstånd från karosseriets bakre ända. Förutsätter ett ändamålsenligt anbringande av dem ett större avstånd, skola på sidorna om karosseriets bakre ända anbringas gula reflektorer om minst 30 kvadratcentimeter.

8 §.

På bil skola finnas minst två röda eller brungula stoppljus, vilka tändas, när fotbromsen träder i funktion. Angående stoppljusens placering, konstruktion, synlighet och antal gäller vad i 7 § är föreskrivet om bakljus, likväl så, att stoppljusets lysande yta skall vara minst lika stor som bakljusets och lampans effekt omkring tre gånger bakljuslampans, och skall stoppljuset vid fullt dagsljus vara synligt på minst 50 meters avstånd.

9 §.

1. I personbil, som får användas i yrkesmässig beställningstrafik utan särskilda begränsningar med avseende på transporterens art, skall finnas en i takets främre del anbragt, med två lampor av 5—10 watts effekt försedd ljusskylt av omkring 300 × 115 × 60—80 millimeters storlek, vilken visar vitt eller gult ljus i alla riktningar och vilken framtill och baktill upptar ordet "TAXI" i blå eller svart text. I nedre kanten av vindrutan på bilen skall därtill finnas en vit ljusskylt av minst 50 × 90 eller högst 60 × 240 millimeters storlek, vilken upptar ordet "LEDIG" i röd text. Ljusskyltarna, vilka skola vara kopplade så, att de fungera samtidigt, må användas endast när bilen är ledig. Till dem må dock anslutas en anordning, varmed ljusen i en nödsituation kunna fås att blinka.

2. På lastbil, som godkänts för användning såsom dragbil för släpvagn, skall på mitten

ovanom vindrutan finnas en signallykta av minst 10—20 watts effekt och med minst 75 millimeters genomskärning, som avger framåtriktat, diffust gult ljus. Ljuset må vara tätt endast när släpvagnen är tillkopplad.

3. Buss skall i övre hörnen av karosseriet hava konturlyktor med en diameter av minst 50 millimeter, framtill med gult och baktill med rött ljus av 10—20 watts effekt.

4. På bogserbil skall finnas åtminstone en eller, om ljusets synlighet det förutsätter, flera för ändamålet lämpliga, för montering i upprätt läge avsedda lyktor med en effekt av 30—45 watt med gult roterande ljus eller blinkljus, som blinkar 100—200 gånger i minuten och som skall hållas i funktion även under den ljusa tiden, när fordon lyftas upp på väg eller dragas över den så, att risk för den övriga trafiken kan uppkomma. Vid färd till olycksplats och vid bogsering därförån må lyktan icke användas, om detta icke av något särskilt skäl är av nöden för att varna den övriga trafiken. Lyktan skall försees med signalljus inne i styrhytten.

5. Utryckningsbil skall ha åtminstone en eller, om bilens konstruktion det förutsätter, flera i överensstämmelse med stadgandet i 4 mom. konstruerade lyktor av 45—60 watts effekt, med blått ljus, som skall och får användas endast när bilen är ute i bråds-kande uppdrag eller då det eljest är av nöden för att varna trafiken.

6. Vid transport av sprängämnen skall bil, i enlighet med vad därom särskilt bestämmes, föra en lykta, som visar fast, rött ljus i alla riktningar. Bilen skall dessutom framtill och baktill ha en gul, under den mörka tiden upplyst skylt, som upptar ordet "SPRÄNGÄMNEN" med 120 millimeters höga bokstäver i svart.

7. Ovan i 4 mom. nämnd lykta skall anbringas även på bil, till vilken fogats anordning, som ökar bilens bredd eller är bredare än bilen, eller vilken eljest är avsedd och utrustad för väghållning eller arbete på väg, så ock på en i 41 § i denna förordning nämnd dragbil för släpvagn. Sådan lykta må anbringas även på utryckningsbil och på synnerliga skäl med trafikinspektörens tillstånd även på annan bil. Lyktan skall användas, om bilens från de allmänna trafikreglerna avvikande färd sätt eller parkering eller dess bredd eller längd kan medföra risk för trafiken.

8. Sådant signalljus, som fordras i bil av

visst slag eller vid viss användning av bil, må icke anbringas i annan bil eller användas i annat syfte. I bogserbil må dock vid bogsering användas signalljus som avses i 2 mom.

10 §.

1. I bil må icke utöver fjärr-, när- och parkeringsljus samt särskilt påbjudna signalljus finnas andra framtill placerade eller framåt riktade ljus, ljusskyltar eller belysta tecken än:

a) enligt 5 mom. av denna paragraf godkända dimljus, vilkas yttersta rand, såvitt möjligt, är på högst 0,40 meters avstånd från längsgående vertikalplanet vid bilens största bredd, på minst 0,30 meters och på högst närljusens höjd över marken, varvid lyktorna skola vara stadigt monterade och permanent riktade nedåt så, att de icke avgiva bländande ljus ovanom horisontalplanet mittigenom dem. Dimljusen skola vara två;

b) ett enligt 5 mom. godkänt dikesljus, placerat på bilens vänstra sida eller på mittlinjen, på den i a) punkten föreskrivna höjden, varvid lyktan skall vara stadigt monterad och, på samma sätt som närljusets asymmetriska del, permanent riktad nedåt och åt höger så, att ljuset icke bländar. Strömbrytaren skall placeras så, att den kan användas lätt och snabbt;

d) på vardera sidan i karosseriets övre hörn ett ljus med högst 10 watts effekt, som utan att blända anger bilens konturer och som anbringats på ett avstånd av högst 150 millimeter från längsgående vertikalplanet genom bilens största bredd, samt på lastbil därtill likadana ljus i styrhyttens övre hörn; samt

Ovan i detta moment nämnda ljus skola vara vita eller ljusgula.

2. I bil må icke utöver till densamma hörande bak-, stopp- och körriktningsljus samt särskilt föreskrivna signalljus finnas andra baktill placerade eller bakåt riktade ljus, ljusskyltar eller belysta tecken än:

a) högst två vita eller gula backljus, som icke blända och äro så kopplade, att de kunna fungera endast när bilen backas eller med bilens backväxel ikopplad;

b) på vardera sidan i karosseriets övre hörn ett rött ljus med högst 10 watts effekt,

som utan att blända anger bilens konturer och anbringats på ett avstånd av högst 150 millimeter från längsgående vertikalplanet genom bilens största bredd;

 3. Utan hinder av bestämmelserna i 1 och 2 mom. av denna paragraf må anbringas:

 c) i specialbil och med trafikinspektörens tillstånd även i annan bil för specialändamål för bilens användning nödvändiga arbets- och hjälplykter;

d) i polisbil på karosseriets eller styryttens tak en blå ljusskylt med texten "POLIS";

e) på bil, som på grund av dess vikt eller huvuddimensioner får användas endast med specialtillstånd, däri måhända påbudna ljusskyltar; samt

f) på bil anbringas anordning, varmed bilens brungula körriktnings- eller stoppljus bringas att blinka 60—120 gånger i minuten. Anordningen skall kopplas så, att samtliga ljus blinka på en gång eller turvis framtill och baktill, och utrustas med tydligt signal-ljus. Anordningen må användas, om bilen av nödtvång stannats på plats, där den kan medföra risk för trafiken. Anordningen befriar icke föraren från att iakttaga de bestämmelser, vilka i övrigt äro stadgade för tryggande av trafiken

 5. Ovan i 1 mom. a) och b) punkterna nämnda lyktmodell godkännes av trafikinspektören. Dikesljus skall vara försett med bländskydd av celltyp eller annan motsvarande anordning, som förhindrar diffus strålning. Lykta för dimljus och dikesljus skall upptaga tillverkarens namn, lyktans typ, lampans största effekt och anteckning angående godkännande, omfattande bokstäverna SF samt ordningsnummer.

6. I lykta, som nämnes i denna paragraf, må icke anbringas eller med särskild anordning inpassas lampa med större effekt än den ursprungliga, ej heller lampa, som eljest icke är avsedd för densamma.

16 §.

 3. Vindrutan skall vara av säkerhetsglas eller annat sådant för ändamålet lämpligt material, så att om rutan krossas, skarpa

skärvor uppkomma i så ringa mån som möjligt och att föraren, om rutan skadas, kan i tillräcklig mån se igenom den. Vindruta i buss skall vara av laminerat glas.

Ringar och fjädring

17 §.

1. Bil skall utrustas med sådana ringar och fälgar, som dess registrerade totalvikt och axeltryck förutsätta och vilka motsvara normer, som publicerats av de nordiska ringtillverkarnas organisation, The Scandinavian Tire and Rim Organization (STRO) eller, om sådana icke finnas angående viss ring, tillverkarens rekommendation.

 4. På bil må icke användas ringar, i vilka cordlagret är synligt eller vilka eljest uppenbarligen kunna explodera, ej heller på framhjulena sådana ringar vars bristande balans kan medföra olägenhet vid styrningen. I fråga om fordon, vars tillåtna hastighet överstiger 30 kilometer i timmen, skall ringarnas slityta till förhindrande av slitning över hela bredden hava ett mönster med ett spårdjup av minst 1 millimeter.

 7. Bil skall hava ändamålsenlig, vid behov medelst särskilda anordningar dämpad fjädring. För trafik godkänns endast sådant fordon utan fjädring, vars konstruktion icke medger högre hastighet än eller vars särskilt föreskrivna högsta tillåtna hastighet icke överstiger 50 kilometer i timmen.

18 §.

1. På bil skola ovanför hjulen finnas stänkskärmar, som framtill nå minst 45 grader framför hjulets vertikalexel och baktill, då bilen är obelastad, minst till axelns nivå. Stänkskärmens bredd skall vara minst lika stor som ringens eller parringars sammanlagda bredd.

2. Stänkskärmens tvärsektion skall vara rännformig, varvid djupet skall vara minst en tiondedel av bredden, dock minst 30 millimeter. Avståndet mellan stänkskärmens kant och axeln får icke överstiga mer än en och en halv gång ringens radie.

3. Särskild stänkskärm fordras icke, om karosseriets eller flakets botten jämte nödiga tilläggsanordningar bilda ett motsvarande skydd mot stänk.

4. Bakom bakhjulen och, i fråga om enbart framhjulsdriven person- och paketbil, även bakom framhjulen skola på stänkskärmar finnas stänkskydd av samma bredd på högst en meters avstånd från hjulaxeln, varvid avståndet mellan skyddens nedre kant och marken, då bilen icke är belastad, får vara högst en fjärdedel av nämnda avstånd, om icke bilens och fjädringens konstruktion annat förutsätter. På dragbil för påhängsvagn fordras icke stänkskydd.

5. Trafikinspektören må på synnerliga skäl godkänna avvikelser från de i denna paragraf föreskrivna måtten.

Övrig utrustning

20 §.

1. Personbil, som användes i yrkesmässig trafik, bör vara försedd med en av trafikinspektören kontrollerad och förseglad taxameter. Landskapsstyrelsen äger likväl rätt att på ansökan bevilja befrielse från iakttagande av denna föreskrift.

2. Dragkrok bör i enlighet med vad landskapsstyrelsen därom särskilt föreskriver, vara anbragt på bilens längdaxel och med avseende på konstruktion och hållfasthet, uppfylla de fordringar, som användningen av ett till bilen kopplat, för bogsering ämnat fordon ställer.

3. Bogserbil och lastbil i linjetrafik bör medföra två varningsanordningar för att utsättas på vägen framför och bakom bilen, då parkering kan medföra fara för den övriga trafiken. Varningsanordningen utgöres av en belyst eller med reflexyta försedd liksidig triangel med minst 400 millimeter långa sidor, vilka ha minst 50 millimeter breda röda kanter, medan mitten är vit eller gul, eller helt och hållet saknas. Varningsanordningen bör vara av en av besiktningsmannen godkänd tillverkning.

23 §.

3. Lastbils och paketbils fastställda eller vid typbesiktning bestämda flaköverhäng må med trafikinspektörens tillstånd förlängas med högst 10 procent av bilens axelavstånd, likväl så, att totalöverhänget är högst 60 procent av axelavståndet och icke överstiger 3,50 meter samt att flakets tyngdpunkt icke faller bakom bakaxeln. Har lastflak på detta sätt förlängts, skall totalvikten av lastbilen minskas så mycket att det

tillåtna bakaxeltrycket icke överskrides. Likaså må fastställt flaköverhäng förkortas med tillstånd av trafikinspektören, likväl endast under förutsättning, att framaxeltrycket medger det utan att totalvikten minskas med mer än 5 procent. Tankbils och specialbils överhäng skall bestämmas så, att de tillåtna axeltrycken icke överskridas och att det största överhänget är högst 60 procent av axelavståndet och icke överstiger 3,50 meter. I fråga om bil med boggiekonstruktion beräknas axelavstånd och överhäng från mitten mellan boggieaxlarna.

Transport av jord och sten

31 a §.

1. Vid transport av sand, grus, makadam, krossad sten eller sprängsten av högst 50 centimeters genomskärning må, då bilens registrerade bärförmåga är minst 5.000 kilogram, lassets storlek bestämmas i kubikmått så, att den är högst 3,5 kubikmeter ökad med 0,5 kubikmeter för varje mängd av fulla 750 kilogram, varmed bärförmågan överskrider 5.000 kilogram, dock under förutsättning, att

a) bilens lastflak såväl ifråga om sidolämningar som fram- och baklämningar är dimensionerat för en lastvolym som motsvarar högst den tillåtna största lasten så, att övre kanten av en på insidan av sidolämningarna fäst ribba eller list anger lassets tillåtna höjd och att lämmarna nå 2—5 centimeter över listan eller ribban;

b) att lasset, är utjämnat eller då fråga är om på särskilt utmärkt arbetsplats eller inom bosättningscentrum utförd lokal transport, om så fordras, utjämnas till den i a) punkten nämnda ribbans eller listans höjd så, att lassets storlek lätt kan konstateras;

c) att på bilen på ömse sidor om lastflaket fästs en svart skylt med dimensionerna 40 × 30 centimeter, på vilken med gula siffror angivits den tillåtna lastvolymen med 0,5 kubikmeters noggrannhet; samt

d) att trafikinspektören vid verkställd besiktning konstaterat lastens tillåtna storlek och flakets motsvarande inre mått samt därom gjord anteckning i registerutdraget.

2. Har i bils registerutdrag gjorts ovan i 1 mom. nämnd anteckning om lastens storlek och flakets mått, må här avsedd jorä

och sten transporteras med bilen endast under i 1 mom. nämnda förutsättningar. Har sådan anteckning icke införts i registerutdraget, eller transporteras med bilen annat än här avsedd jord eller sten, eller understiger bilens bärförmåga 5.000 kilogram, skola stadgandena i 36 § 2 mom. landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland tillämpas.

33 §.

1. Motorcykel skall vara säker och ändamålsenlig. På sådan skola om ej annorlunda är särskilt föreskrivet, tillämpas de i denna förordning utfärdade bestämmelserna angående personbilar. Motorcykel skall vara försedd med bland annat:

e) en strålkastare med minst 80 millimeters diameter, antingen en sådan som avses i 5 § eller en som är försedd med symmetriskt europeiskt närljus, moped med en strålkastare som motsvarar åtminstone närljus; i fråga om motorcykel fordras icke signalljus för fjärrljuset;

f) på trehjulig motorcykel minst en strålkastare av det slag, som avses i e) punkten samt i 6 § angivna, minst 2 watts parkeringsljus; i fråga om motorcykel med sidovagn ett på sidovagnen anbragt parkeringsljus, som fungerar samtidigt med när- och fjärrljuset;

g) i 7 § 4 och 5 mom. av denna förordning angivet bakljus av minst 8 kvadratcentimeters storlek och minst 2 watts effekt samt motsvarande stoppljus och en reflektor om minst 10 kvadratcentimeter. När sidovagn användes, skall även denna hava reflektor och parkeringsljus, som visar rött sken bakåt. På moped fordras icke stoppljus, men dess pedaler må förses med gula reflektorer;

34 §.

1. Traktor och motorredskap skola vara till sin konstruktion säkra och ändamålsenliga. På dem skola, försåvitt icke annorlunda är föreskrivet, bestämmelserna i denna förordning om lastbilar tillämpas. Dessa fordon skola vara försedda med bland annat:

d) en med hänsyn till förhållandena tillräckligt effektiv ljuddämpare, som vid användning i bösättningscentra uppfyller fordringarna i 4 § 5 mom.;

e) strålkastare med minst 80 millimeters diameter, antingen sådana som avses i 5 § eller sådana som äro försedda med symmetriska, europeiska närljus, vilkas avstånd från varandra dock må vara mindre än 0,60 meter, om traktorn är försedd med samtidigt med dem fungerande vita parkeringsljus, vilkas höjd över marken är 0,40—1,90 meter och avstånd från längsgående vertikallplanet genom traktorns största bredd och genom dess största spårvidd högst 0,40 meter samt det inbördes avståndet minst 0,50 meter; fjärr- och närljuset må likaså, om framför traktorn monterad anordning eller motorredskapets konstruktion det förutsätter, befinna sig på en erforderlig höjd över vägens yta, under förutsättning att ljuset äro i motsvarande mån nedåtriktade. För dessa fordras icke signalljus för fjärrljuset;

f) bakljus i enlighet med i 7 § minst 30 kvadratcentimeter stora röda reflektorer av godkänd tillverkning, vilka få befinna sig högst 1,50 meter över marken, samt då traktorn användes för arbete på väg under förutsättningar, som anges i 9 § 7 mom., med däri nämnt gult signalljus;

3. Om en del av släpvagnens vikt genom dragkopplingen överföres att bäras av traktorn, må dennas avstånd i horisontalled från bakaxeln vara högst så stort, att på framaxeln, när dragkopplingen utsättes för en vertikal belastning, som motsvarar traktorns egen vikt ännu återstår minst 20 procent av traktorns egen vikt. Detta förhållande mellan vikterna skall vid behov säkras genom fasta tilläggsvikter.

4. Traktors och motorredskaps konstruktion må icke ändras så, att deras ursprungliga av konstruktionen förutsatta största hastighet ökas. Såsom en sådan ändring av konstruktionen, för vilken trafikinspektörens tillstånd skall utverkas, avses icke traktorns tillfälliga utrustande med maskin eller anordning, avsedd att drivas av traktorn, ej heller komplettering av utrustningen eller motsvarande ändring, som icke äventyrar traktorns säkerhet i trafiken. Traktorns stabilitet och styrning skall härvid efter behov säkras genom ökning av spårvidden och genom användning av tilläggsvikter, och de utskjutande delarna skola utmärkas såsom därom är särskilt föreskrivet.

5. Har till traktor anslutits arbetsredskap som når mer än 20 centimeter ytterom längsgående vertikalplanet genom traktorns största bredd eller ökar dess största bredd till mera än 2,50 meter, skola de utskjutande delarna utmärkas såsom i 46 § 2 mom. är föreskrivet angående märkning av släpanordning.

6. Är motorredskap framtill eller baktill försett med utskjutande anordning, som är väsentligt smalare än redskapet eller eljest utskjutande, så, att det kan medföra risk för trafiken, skall det märkas såsom i landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland är stadgat om utmärkning av utskjutande last, dock så, att del, som skjuter ut mer än 2 meter ytterom fordonets konturer, under den mörka tiden alltid skall utmärkas med ljusanordning. Dess yttersta ända skall därtill försees med en på båda sidorna synlig, minst 1.200 kvadratcentimeter stor skylt, målrad med alternerande röda och gula snedställda ränder och, om den finnes baktill på fordonet, med reflektorer eller reflekterande remsor, eller annan motsvarande, tydligt synlig varningsanordning. Traktor, som tillfälligt är försedd med dylik anordning, skall märkas på samma sätt.

35 §.

2. Motorredskap må icke, med undantag av forsling, som avses i 60 § landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland användas för andra transporter än sådana som utföras på själva arbetsplatsen och bero på redskapets egentliga bruksändamål.

36 §.

5. Angående användning av motordriven anordning för transporter gäller vad i 35 § 2 mom. är föreskrivet om motorredskap.

38 §.

1. Släpvagn skall till sin konstruktion vara säker och ändamålsenlig. På sådan skola, försåvitt icke annorlunda är särskilt föreskrivet, tillämpas bestämmelserna i denna förordning om lastbilar. Släpvagn skall vara försedd med bland annat:

d) baktill röda reflektorer i form av en liksidig triangel, vars sida är 150—200 millimeter lång och i vilken, om triangelns mitt

är öppen, bredden av den reflekterande ytan är en femtedel av sidans längd, eller reflektorer som bildats av runda reflektorer sammanställda till en sådan triangel. Reflektorer skola fästas med spetsen uppåtriktad.

g) baktill på karosseriet eller på en särskild skylt enligt 19 § målade viktbe-teckningar; på påhängsvagn dock endast axel- eller boggietryck. Dessa beteckningar erfordras icke på turistsläpvagn;

h) då fråga är om till lastbil kopplad släpvagn, som icke är utrustad med bromsar, baktill på synlig plats en cirkelformig gul skylt med en diameter av 240 millimeter och svart 20 millimeter bred rand, på vilken med 120 millimeterhøga svarta siffror an-tecknats ett tal som angiver fordonskombinationens största tillåtna hastighet uttryckt i kilometer i timmen.

i) om karosserikonstruktionens längd är större än 7,00 meter, på vardera sidan, på ett avstånd av högst 0,40 meter från bak- och framändan, i nedre kanten av karosserikonstruktionen en minst 30 kvadratcentimeter stor, gul reflektor eller 2—4 watts gult signalljus, som icke synes framåt eller bakåt.

4. Släpvagnens flak eller karosseri skall anpassas så, att belastningen fördelas på de olika axlarna i ett i möjligast riktiga förhållande. Släpvagnens karosseriöverhäng får baktill vara högst 3,50 meter, och på påhängsvagn för lastflak, karosseri eller last skjuta över högst 20 procent av sin längd framför svängningspunkten, dock icke över 1,50 meter eller, då karosseriets framgavel är en lodrät cylinderyta med motsvarande radie, icke över 2,0 meter. Högst 5 procent av en enaxlad egentlig släpvagns totalvikt må belasta dragbilen. Då dragbilen är person- eller paketbil må motsvarande belastning vara högst 10 procent av släpvagnens totalvikt, dock icke över 100 kilogram.

41 §.

1. Påhängsvagn eller tvåaxlad egentlig släpvagn, som är avsedd enbart för transport av maskiner och odelbara föremål och vars vikter samt huvuddimensioner överstiga de i 36 § landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland nämnda eller de i 57 och 58 §§ av samma lag såsom förut-

sättning för godkännande av tillkopplingen stadgade värdena, må, om icke annat hinder föreligger, införas i registret och godkännas för koppling till en för ändamålet lämplig dragbil på följande villkor:

b) i den med stöd av fastställda regler bestämda bärförmågan må vid dessa transporter överskridas med högst 20 procent;

d) framtill på dragbilen skola anbringas för föraren synliga signalstänger med gula flaggor av minst 30 × 30 centimeters storlek för angivande av lassets bredd, och utöver andra föreskrivna ljus bakom dragbilens styrhytt på ungefär 1,50 meters höjd framåtriktade, gula signalljus om 10—20 watt och med minst 75 millimeters diameter, vilka angiva den största bredden, samt baktill på släpvagnen motsvarande röda signalljus; samt

2. I 1 mom. avsedd släpvagn må godkännas utan stänkskärmar och må belastningen av dess ringar som är enligt 17 § ökas med högst 10 procent.

43 §.

1. Beträffande traktorsläpvagn gälla i tillämpliga delar bestämmelserna i detta kapitel angående släpvagn för bil med följande undantag och tillägg:

c) på traktorsläpvagn fordras icke stoppljus, stänkskärmar eller viktbezeichnungar, ej heller bakljus eller körriktningsljus såvida icke av 59 § f) punkten landskapslagen om motorfordon annat följer. Överstiger släpvagnens bredd 2,20 meter, skola i främre hörnen av flaket finnas framåtriktade, vita eller gula runda reflektorer av minst 30 kvadratcentimeters storlek;

d) på traktorsläpvagn använda lastbilsringar må belastas med en vikt, som är högst 25 procent större än motsvarande, för bilar tillåtna belastning;

e) traktorsläpvagn må kopplas endast till en av traktorns tillverkare eller importör levererad dragkoppling eller till en efteråt vid särskilt verkställd besiktning godkänd koppling;

f) traktorsläpvagn jämte draganordning skall dimensioneras så, att vikten av den inom tillåtna gränser jämnt belastade släp-

vagnen icke belastar dragkopplingen mera än i 34 § 3 mom. är förutsatt;

g) är traktorsläpvagns axel dragande, skall den därtill hörande kraftöverföringen vara sådan, att körhastigheten, när denna axel ensam driver kombinationen, icke kan bli större än 30 kilometer i timmen. Kraftöverföringsanordningarna skola vara skyddade så, att användningen av dem icke kan medföra fara; samt

h) i traktorsläpvagn skall, om det utan olägenhet låter sig göra, karosseriets eller flakets bakre ända till hela sin bredd och till åtminstone 200 millimeters höjd målas vit eller med ljus färg. I 38 § 1 mom. g) punkten nämnd skylt fordras icke.

44 §.

Till motorredskap eller motordriven anordning kopplad släpvagn skall vara så utrustad som i 43 § om traktorsläpvagn är föreskrivet, dock sålunda, att den skall vara varaktigt försedd med bakljus och, om dragfordonets motsvarande anordningar icke äro klart synliga, även med körriktningsljus.

46 §.

1. Släpanordning skall, med beaktande av vad i 62 § a) och d) punkterna av landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland stadgas, vara så utrustad som i denna förordning föreskrives om släpvagn, dock kopplas till motsvarande dragfordon dock sålunda, att den må användas utan stänkskärmar, om anbringandet av sådana är förenat med särskilda svårigheter eller om anordningen på grund av dess konstruktion framföres med låg hastighet, samt utan bak- och stoppljus samt körriktningsljus, om den förflyttas endast lokalt och under den ljusa tiden.

2. Överskrider släpanordningens största bredd beräknad enligt 62 § landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland 2,50 meter, bör dess fram- och bakhörn eller utskjutande delar målas med växelvis röda och gula ränder och förses förutom med bakåtriktade triangulära reflektorer även med framåtriktade vita eller gula runda reflektorer av 30 kvadratcentimeters storlek, vilka böra anbringas så att de angiva anordningens största bredd. Bereder iakttagandet av dessa bestämmelser på grund av anordningens konstruktion oskäliga svårigheter, må släpanordningens utskjutande par-

tier vid dagsljus angivas med i färdriktningen tvärställd gul flagga eller skiva av ungefär 30 × 30 centimeters storlek och under mörker med på denna flagga eller skiva anbragta reflektorer, vilka återkasta vitt eller gult ljus framåt och gult eller rött ljus bakåt.

50 §.

2. Har fordon stötfångare, skall igenkänningsmärket i allmänhet såvitt möjligt anbringas omedelbart ovanför denna eller på en för märket på stötfångaren eller annorstädes reserverad, lämplig plats.

55 §.

2. I varje bilskola, som erhållit tillstånd för sin verksamhet, bör finnas av trafikinspektören godkänd undervisningsmateriel. Meddelas undervisning endast för erhållande av privat körkort, bör i skolan finnas:

d) nödiga skolbilar vilka utgöras av person- och lastbilar av normalt utförande med för läraren avsedda kopplings- och bromspedaler, tryckkontakt för ljudsignal, backspeglar, vindrutetorkare och i 16 § 2 mom. föreskrivna anordningar. I personbil böra läraren och eleven hava skilda säten. I skolbil må icke finnas hydraulisk koppling eller automatisk eller med förväljare fungerande växellåda eller annan anordning för underlättande av körningen, som icke är allmänt bruklig i bilar av motsvarande typ. På skolbil skola framtill och baktill anbringas skyltar med skolans namn eller firma. Andra namnskyltar eller reklam må icke anbringas på skolbil. På lastbil må dock ägarens namn eller firma anbringas även på dörren till styrhytten eller på flakets sidor.

56 §.

1. Undervisningen i bilskola må ordnas som kurser. Elev må intagas i skola tidigast tre månader innan han fyller 18 år eller, då undervisningen avser körkort för motorcykel, 16 år.

2. Den i 4 mom. nämnda förberedande undervisningen bör meddelas skilt för varje kurs. Därefter må, om det ändamålsenliga

ordnandet av undervisningen det förutsätter och det finnes ett tillräckligt antal sittplatser i undervisningsrummet, skolans elever undervisas på samma lektioner. Flera än 40 elever må dock icke vara närvarande vid någon lektion.

3. I bilskola skall elev meddelas grundlig undervisning i trafikregler och trafikmärken samt övriga bestämmelser angående trafiken och bibringas tillräcklig kunskap om trafikskador och ansvar, motorfordonsbeskattningen och straffen för trafikförseelser. Vidare skall redogöras för bilens funktionssätt och service, samt, då undervisningen avser erhållande av yrkeskörkort, i tillräcklig grad för bilens och de viktigaste anordningarnas konstruktion.

Kursens undervisningsprogram bör omfatta minst 15 timmar teoretisk undervisning i ovannämnda bestämmelser, som beröra trafiken, samt minst fem timmar eller, då undervisningen avser erhållande av yrkeskörkort, 20 timmar teoretisk, teknisk undervisning. Avser undervisningen erhållande av lastbilskörkort eller yrkeskörkort skall ett tillräckligt timantal därtill anslås för undervisning rörande specialföreskrifterna om lastbil och yrkesmässig trafik. Lektion bör vara minst 50 minuter. Teoretisk undervisning får pågå högst 2 timmar om dagen.

4. Under den första veckan av undervisningen, bör redogöras för bilens funktion, allmänna trafikfrågor samt förberedelsevis trafikregler och trafikmärken. Före körundervisningen på trafikled bör elev erhålla grundlig undervisning om start, växling och stannande av fordonet.

5. Körundervisningen på trafikled skall i allmänhet meddelas varje elev en halvtimme åt gången, men högst en timme under samma dygn och sammanlagt så mycket, att eleven med tillräcklig säkerhet behärskar fordonets manövrering. Såsom regel för körundervisningens omfattning bör anses att elev skall erhålla undervisning en halvtimme för varje åldersår. Från denna regel må, då förhållandena det förutsätta, avvika men varje elev på kurs bör dock erhålla minst 15 timmar körundervisning eller, om vederbörande innehar giltigt, minst ett år tidigare utfärdat körkort för lätt motorcykel eller traktor, minst åtta timmar. Förare av lastbil skall undervisas i att växla nedåt medelst dubbelkoppling.

6. Den som innehar eller tidigare innehaft körkort för bil eller som i stöd av enskilt undervisningstillstånd erhållit enligt denna paragraf förutsatta undervisningen eller som minst ett år tidigare erhållit för motorcykel i allmänhet utfärdat körkort så ock den som önskar undervisning för erhållande av körkort endast för motorcykel eller traktor ävensom den som trafikinspektören av särskilda skäl och på av honom ställda villkor berättigat därtill, må utan att deltaga i ovan i 1 mom. nämnda kurser och med avvikelse från i denna paragraf nämnda minimiundervisning meddelas den för avläggande av förarexamen nödiga undervisningen. Undervisning i förande av motorcykel må dock omfatta minst fem timmar.

7. Undervisning, som hör till bilskolas undervisningsprogram, bör meddelas på vardagar. Frånsett i 4 mom. förutsatt förberedande undervisning, som må meddelas på sådana av landskapsstyrelsen fastställda orter, där bilskola icke finnes, må den teoretiska undervisningen meddelas i det i 55 § förutsatta undervisningsrummet och körundervisningen i huvudsak på skolans hemort. Dock skall elev, som skall avlägga förarexamen annorstädes, meddelas nödig undervisning på sistnämnda ort. Likaså må bilskola i staden meddela undervisning i landsvägskörning sammanlagt minst fyra lektioner om en halvtimme var. Körundervisning skall på landsväg såvitt möjligt meddelas även under mörker.

57 §.

2. Om undervisningen sker i kursform skall finnas ett för kurserna uppgjort av trafikinspektören godkänt undervisningsprogram. I skolan bör i sådana fall finnas en läsordning, som omfattar tid och ämnen för skolans samtida kursers teoretiska undervisningstimmar. Undervisningsprogrammet och läsordningen böra hållas synliga i skollokalen.

3. Elever, vilka meddelas undervisning vid kurs, ävensom läsordningen för varje kurs skola senast den första vardagen efter kursens början skriftligen anmälas till trafikinspektören. Bilskola skall angående eleverna och ordnandet av undervisningen lämna trafikinspektören även andra upplysningar, vilka han finner nödiga för övervakningen.

4. Elev må tilldelas endast ett betyg över den meddelade undervisningen.

Över måhända meddelad extra undervisning skall nytt betyg givas, som gäller endast denna. Betyget, som skall utskrivas på blankett, vilken fastställts av landskapsstyrelsen, må utfärdas endast av skolans föreståndare eller biträdande föreståndare, sedan han personligen prövat elevens förutsättningar att avlägga förarexamen.

60 §.

1. Den som erhållit förarundervisning utom kurs må icke tillåtas att avlägga förarexamen förrän åtminstone 30 dagar förflutit från undervisningens början eller från det undervisningen med vederbörligt tillstånd begynt.

2. Fordon för körprov vid förarexamen skall vara så utrustat, som angående fordon för undervisningsbruk är föreskrivet, och därutöver uppfylla följande minimifordringar:

5. Befinnes det till förhindrande av anhopning av förrättningar nödvändigt, må trafikinspektören bestämma, att förarexamina icke anordnas under sista veckan före den för besiktning utsatta tidens utgång. Härom skola bilskolorna underrättas minst två veckor tidigare.

Denna förordning träder i kraft den 1 december 1969 med följande undantag och tillägg:

1. Fordon, som tagits i trafik tidigare må fortfarande användas, såframt det uppfyller tidigare gällande bestämmelser dock sålunda, att före utgången av år 1969:

a) på personbil, som avses i 9 § 1 mom. denna förordning, skall anbringas däri föreskrivet signalljus på taket;

b) signalljus på bogserbil skall utbytas till sådant, som avses i denna förordning;

c) dikesljus, som icke är försett med bländskydd av celltyp, vilka effektivt förhindrar diffus strålning, skall avlägsnas;

d) traktorsläpvagn, vars bredd överstiger 2,20 meter skall förses med reflektorer, som avses i 43 § 1 mom. c) punkten, samt släpvagn, vars kraftöverföringsanordningar icke motsvara bestämmelserna i g) punkten av samma moment, försättas i behörigt skick;

e) på buss och dragbil för släpvagn, vilka användas i utlandstrafik, skola de blå igenkänningsljusen ersättas med igenkänningsljus, som avses i denna förordning;

f) signalljus på utryckningsfordon skola utbytas till sådant som avses i denna förordning;

g) i 41 § nämnda dragbilar för släpvagn skola fördes med signalljus, som föreskrives i 9 § 7 mom.; samt

h) traktorer och motorredskap samt motordrivna anordningar skola i fall som nämnas i 34 § 6 mom. fördes med däri föreskrivna utmärkningar.

2. Före den 1 december 1969 typbesiktigad personbil och motorcykel, som få registreras utan första besiktning med stöd av typbe-

siktningsintyg, må efter nämnda datum registreras endast under förutsättning att typbesiktningsintyget över fordonet är försett med trafikinspektörens anteckning om de brister, vilka enligt bestämmelserna i denna förordning på åtgärd av tillverkaren eller importören skola avhjälpas, innan fordonet överlätes.

3. Före den 1 december 1969 typbesiktigad traktor må efter nämnda datum registreras med stöd av typbesiktning endast under förutsättning att besiktningsintyget är försett med trafikinspektörens anteckning om de brister, vilka enligt på åtgärd av bestämmelserna i denna förordning av tillverkaren eller importören skola avhjälpas, innan fordonet överlätes.

Mariehamn, den 25 juli 1969.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Martin Isaksson

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson

Nr. 49 utgiven från tryckeriet 31 okt. 1969.
Mariehamn 1969. Ålands Tidnings-Tryckeri Ab.